

stavního práva a nejde o úroky z hyperoch. Protože však, jak právě uvedeno, někteří věřitelé úroků nežádali a zvláštní návrh na přikázání nevyčerpaných úroků učiněn nebyl, připadají tyto vlastníku nemovitosti a byly mu proto přikázány. **R e k u r s n í s o u d** vyhověl rekursu Státního pozemkového úřadu potud, že přikázal majiteli z oněch částek 4% úroky.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu majitele velko-
statku.

D ů v o d y:

Sám stěžovatel dovolává se zdejšího rozhodnutí ze dne 6. září 1927, R II 306/27, čís. sb. 7290, jež se rovněž týkalo otázky, jak vysoký úrok přísluší na vrub Státního pozemkového úřadu vlastníku, když věřitelé, kteří z přejímací ceny přišli na řadu, jej nežádají, avšak cituje z něho vývody, vztahující se k otázce, komu přísluší úroky, zda, když věřitel z přikázané mu částky jich nežádá, může je místo něho žádati vlastník, kteráž otázka tam pod b) zodpověděna kladně, avšak to není ta pravá stať, která se tam vztahuje k otázce tohoto případu, v níž jde o výši těchto úroků, připadajících vlastníku, nýbrž je to stať až následující, která právě jedná o otázce, zda přísluší 4 či 5% úroky a kde otázka ta sice osvětlena s obou stránek, avšak zůstavena nerozřešenou proto, že vlastník tam sám učinil v první stolici návrh na přikázání pouze 4%. V souzeném případě však, kde vlastník žádá 5%, musí se otázka ta řešiti, a rekursní soud rozřešil ji proti vlastníku, přiznav mu pouze 4% z důvodů, které v citovaném zdejším rozhodnutí R II 306/27 uvedeny byly pro ten náhled, a právě tomuto názoru sluší přisvědčiti, a odkazuje se na důvody, o něž je tam a v napadeném rozhodnutí rekursního soudu opřen. Rozhodující je úvaha, že, kdyby věřitelé, ač na přikázání přejímací ceny mezi sebe mají právo, přece pohledávky své nepřihlásily, připadla by celá cena na jich místě vlastníku, který by podle výslovného předpisu § 59 a 61 náhr. zák. měl nárok proti Státnímu pozemkovému úřadu pouze na 4% zúročení, ačkoli proti věřitelům zůstal by v závazku plného jim příslušejícího úroku, ať by byl jakkoli vysoký. Zásada, že, pokud přijde na řadu vlastník, třebas i místo věřitele, má místo jen 4% úrok, musí ovšem důsledně platiti i v případě, když věřitel jistinu sice požádal, ale nikoli i úrok, takže vzhází právo na úrok vlastníku.

Čís. 7677.

Žalobu o oduznutí manželského původu dítěte dlužno podati na opatrovníka, ustanoveného k obhájení manželského původu, nikoliv na dítě nebo na opatrovníka ustanoveného k zastupování dítěte. Pokud dlužno z obsahu žaloby míti za to, že jest podána na opatrovníka ustanoveného k obhájení manželského původu.

Ve sporu o oduznání manželského původu dítěte dlužno hodnotiti svědectví matky dítěte jako každý jiný důkaz.

Opatrovníku, ustanovenému k obhájení manželského původu, nelze uložit náhradu útrat.

(Rozh. ze dne 30. prosince 1927, Rv II 392/27.)

Žalobu o oduznání manželského původu dítěte podal manžel proti nezl. dítěti k rukám opatrovníka. *Procesní soud* *prvé stolice* uznal podle žaloby. *Odvolací soud* napadený rozsudek potvrdil a uvedl v záhlaví rozsudku jako žalovaného pouze opatrovníka. *Důvody*: Jest dáti za pravdu žalovanému v tom, že opatrovník zde neměl býti žalován jako opatrovník nezl. dítěte, o oduznání jehož manželského zrození jde, nýbrž jako opatrovník ustanovený k hájení manželského zrození dítěte (§ 158 obč. zák.). Tuto formální vadu lze však napravit prostým vynecháním jména dítěte jako žalovaného, takže z toho důvodu nelze žalobu zamítnouti pro nedostatek pasivní oprávněnosti k žalobě, poněvadž strany věděly, kdo vlastně jest žalovaným, jenže žalobce osobu žalovaného nesprávně označil jako opatrovníka dítěte.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání a zamítl návrh žalobcův, by žalovaný opatrovník byl odsouzen k náhradě útrat.

Důvody:

Žalovaná strana napadá rozsudek odvolacího soudu pro nesprávné právní posouzení věci (§ 503 čís. 4 c. ř. s.). Opakuje svou námitku nedostatku pasivní oprávněnosti ke sporu, kterou uplatňovala již v *prvé* a v *druhé stolici*. Jest přisvědčiti jejímu tvrzení, že žalobu o oduznání manželského původu lze s úspěchem podati jen na opatrovníka, ustanoveného k obhájení manželského původu dítěte, nikoli proti dítěti samému. Proto nemůže býti žalovanou stranou ani opatrovník ustanovený k zastupování dítěte, neboť představuje dítě. To plyne z doslovu zákona, že manželskému původu dítěte může odepíratí manžel tím, že dokáže proti opatrovníku, který se má ustanoviti k obhájení manželského zrození, že není možno, by dítě od něho bylo zplozeno (§ 158), a že dítě samo může odepíratí svému manželskému původu žalobou na opatrovníka, který má býti ustanoven k obhájení manželského zrození (§ 159 obč. zák.). Dítě může míti právní zájem na tom, by mu byl odepřen manželský původ, a přece zákon předpisuje, že k obhájení takového původu musí býti zřízen opatrovník. Pro takový zájem by docela mohlo přistoupiti na straně žalobcův ke sporu jako vedlejší intervenient. Proto nemůže býti žalovanou stranou nikdy dítě ani jeho opatrovník. Bylo-li by tomu tak, směřovala by žaloba proti někomu, kdo by v takovém sporu nemohl býti stranou, a řízení i s rozsudkem by bylo zmatečné (§§ 6 a 477 čís. 5 c. ř. s.). V souzeném případě nelze tvrditi,

že tomu tak jest, nelpí-li se na slovech. Žaloba uvádí arci na rubru nezletilého »k ruce opatrovníka« jako žalovanou stranu, ale v kontextu navrhuje, by pro něho byl ustanoven opatrovník k obhájení manželského zrození. Navrhuje tudíž zřejmě opatrovníka podle § 158 obč. zák. Tak také byl usnesením soudu z 11. listopadu 1926 opatrovník ustanoven. Týž v opovědi na žalobu pravil, že z opatrnosti popírá pasivní legitimaci nezletilého, protože se žaloba má podati na opatrovníka, ustanoveného k obhájení manželského zrození. Věděl tudíž, že není opatrovníkem dítěte. Ačkoli vadné označení žalované strany mohlo býti za řízení v první stolici lehce odstraněno opravou žaloby, nestalo se to, protože strany patrně tomu nepřikládaly váhy. Mínění prvního soudu v rozsudku, že je přípustno, aby bylo žalováno dítě k rukám opatrovníka, odpovídá sice starším názorům praxe, ale je nesprávné. To právem vytkl odvolací soud, ale odstranil závalu pouhým vypuštěním jména dítěte ze záhlaví rozsudku, takže není patrné, o či manželský původ se ve sporu jedná. Z uvedených úvah uznal tudíž dovolací soud, že ve skutečnosti byla v tomto sporu pravá osoba žalována, že nesprávné označení v žalobě nemohlo nikoho uvést v omyl o tom, kdo je žalován, a že námitka nedostatku pasivní žalobní legitimace není odůvodněna. Druhá výtku dovolatelova uvádí, že udání matky ani v souvislosti se svědectvím Emilie P-ové nestačí ke skutkovému závěru, že dítě nebylo žalobcem zplozeno. Tím dovolání brojí proti ocenění důkazů nižšími soudy. Soud byl povinen hodnotiti svědectví matky dítěte jako jiný důkaz (§§ 272, 327 c. ř. s.). Předpis § 158 obč. zák. tomu není na překážku (sb. n. s. čís. 1452, 4391). Jenom cizoložství matčino nebo její tvrzení, že její dítě je nemanželské, nemohou samy o sobě zbaviti dítě práv manželského zrození. Zjistily-li nižší soudy, že dítě nemohlo býti zplozeno žalobcem, nelze tomu v dovolacím řízení s úspěchem odporovati.

Dovolání není odůvodněno. Proto mu nebylo vyhověno. Nárok žalobcův na náhradu útrat není odůvodněn, neboť opatrovník soudem zřízený nemůže k ní býti odsouzen, naopak žalobce je povinen nahraditi útraty jeho činnosti (§ 10 c. ř. s.). Proto nebylo onomu návrhu vyhověno.
